UREDZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БиХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

H.Čemerlića 2, 71000 Sarajevo, Tel: ++ 387 (0) 33 70 35 73, Fax: 70 35 65 - www revizija. gov.ba, e-mail: saibih@bih.net.ba

ИЗВЈЕШТАЈ

О ФИНАНСИЈСКОЈ РЕВИЗИЈИ РЕГУЛАТОРНЕ АГЕНЦИЈЕ ЗА КОМУНИКАЦИЈЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ ЗА 2012. ГОДИНУ

Број: 01/02/03-08-16-1-486/13

Сарајево, јун 2013. године

САДРЖАЈ

I МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА 3
II ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ 5
1. Увод 5
2. Поступање по ранијим препорукама 5
3. Систем интерних контрола 6
4. Буџет 7
5. Преглед расхода буџета 9
5.1. Текући издаци 9
5.2. Капитални издаци 11
6. Биланс стања 12
7. Јавне набавке 12
8. Приходи 14
9. Остало 15
10. Кореспонденција 16
III ПРИЛОГ 17
ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ И ИЗЈАВА О ОДГОВОРНОСТИМА 17
Изјава о одговорностима руководства
Преглед расхода буџета за 2012. годину
Биланс стања на 31.12.2012. године

I МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА

Увод

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја (биланс стања, преглед прихода, примитака и финансирања, преглед расхода буџета по економским категоријама, посебни подаци о платама и броју запослених, преглед динамике запошљавања, преглед сталних средстава у облику ствари и права и преглед капиталних улагања) у **Регулаторној агенцији за комуникације Босне и Херцеговине** (у даљем тексту: Агенција) за годину која се завршава 31. децембра 2012. године и ревизију усклађености пословања са одговарајућим законима и прописима за 2012. годину.

Одговорност руководства

Руководство Агенције је одговорно за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања, тј. Законом о финансирању институција БиХ, Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ и Правилником о рачуноводству буџета институција БиХ. Ова одговорност укључује и креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја који не садрже значајне погрешне исказе усљед преваре или грешке.

Поред одговорности за припрему и презентацију финансијских извјештаја, руководство Агенције потврђује да је током фискалне године обезбиједило намјенско, сврсисходно и законито коришћење средстава одобрених буџетом институције за остваривање утврђених циљева, те економично, ефикасно и ефективно функционисање система финансијског управљања и контроле у институцији.

Одговорност ревизора

Наша је одговорност да изразимо мишљење о финансијским извјештајима на основу ревизије. Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, број 12/06) и примјенљивим Међународним стандардима врховних ревизионих институција (ISSAI). Ови стандарди захтијевају да поступамо у складу са етичким захтјевима и да ревизију планирамо и извршимо на начин који омогућава да се, у разумној мјери, увјеримо да финансијски извјештаји не садрже значајне погрешне исказе. Ревизија укључује обављање поступака у циљу прибављања ревизионих доказа о износима и објавама у финансијским извјештајима. Избор поступка је заснован на просуђивању ревизора, укључујући процјену ризика значајног погрешног приказивања у финансијским извјештајима усљед преваре или грешке. Приликом процјене ризика ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја у циљу осмишљавања ревизионих поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у сврху изражавања мишљења о ефикасности интерних контрола. Ревизија такође оцјењује финансијско управљање, функцију интерне ревизије и систем интерних контрола.

Поред одговорности за изражавање мишљења о финансијским извјештајима, наша одговорност је изражавање мишљења о томе да ли су финансијске трансакције и информације, по свим битним питањима, усклађене са одговарајућим законима и прописима. Ова одговорност укључује обављање процедура како би добили ревизионе доказе о томе да ли се средства користе за одговарајуће намјене које су одређене законом и прописом. Ове процедуре укључују процјену ризика од значајних неслагања са законима.

Вјерујемо да су прибављени ревизиони докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење.

Мишљење

Према нашем мишљењу, финансијски извјештаји Агенције приказују фер и истинито, по свим битним питањима, стање имовине и обавеза на 31.12.2012. године и извршење буџета за годину која се завршила на наведени датум у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања.

Финансијске трансакције и информације приказане у финансијским извјештајима Агенције у току 2012. године биле су у свим значајним аспектима усклађене са одговарајућим законима и прописима.

Истицање предмета

Не изражавајући резерву на дато мишљење, скрећемо пажњу на тачку 4. Извјештаја која се односи на стратешко планирање институције.

Сарајево, 20.06.2013. године

ГЕНЕРАЛНИ РЕВИЗОР

Миленко Шего

ЗАМЈЕНИК ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА

Џевад Некић

ЗАМЈЕНИЦА ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА

Божана Трнинић

II ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ

1. Увод

Законом о комуникацијама[1] регулисана је област комуникација у БиХ те успостављање и рад Регулаторне агенције за комуникације БиХ у складу са Уставом БиХ који предвиђа успостављање и функционисање заједничких и међународних комуникационих средстава. У циљу провођења уставних одредби у области комуникација, Савјет министара БиХ је надлежан за креирање политике, а Агенција је надлежна за регулисање области комуникација. Агенција је надлежна за: регулисање емитерских и јавних телекомуникационих мрежа и услуга, укључујући издавање дозвола, утврђивање цијена, међуповезивање и дефинисање основних услова за обезбјеђивање заједничких и међународних комуникационих средстава као и планирање, координирање, намјену и додјелу радиофреквенцијског спектра.

Агенција је независна институција са статусом правног лица у Босни и Херцеговини и извршава своје задатке у складу са циљевима и регулаторним принципима који су наведени у Закону о комуникацијама и у складу са секторским политикама Савјета министара БиХ. Тијела Агенције су Савјет Агенције и генерални директор. Савјет Агенције води Агенцију у погледу стратешких питања провођења закона те врши консултације са генералним директором и прима од њега извјештаје. Савјет Агенције се састоји од седам чланова и има функцију апелационог тијела за одлуке које доноси генерални директор. Чланове Савјета именује Парламентарна скупштина БиХ на период од четири године са могућношћу поновног именовања.

Генерални директор, кога предлаже Савјет Агенције, а потврђује Савјет министара БиХ, одговоран је за све регулаторне функције Агенције, те за све административне послове Агенције, за кадровска питања као и за успостављање унутрашње организације и правила о интерним процедурама.

Агенција има властити рачун (исти је у склопу ЈРТ) и остварује "властите приходе" из којих се финансира. Буџет Агенције је саставни дио буџета институција БиХ. Агенција припрема годишњи извјештај о финансијама и активностима и подноси га Савјету министара БиХ.

Сједиште Агенције је у Сарајеву, а у складу са Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији, Агенција има и регионалне секторе у Бања Луци и Мостару.

2. Поступање по ранијим препорукама

Канцеларија за ревизију институција БиХ извршила је ревизију Агенције за 2011. годину и изразила позитивно мишљење. У Извјештају о ревизији за 2011. годину дате су препоруке којима се сугерише предузимање одређених активности на унапређењу пословања и отклањању недостатака у даљем пословању.

[1] Службени гласник БиХ, број: 31/03, 75/06, 32/10

Агенција је доставила одговор о предузетим активностима на превазилажењу слабости и неправилности које су идентификоване у извјештају о ревизији. Увидом у предузете активности те осврtом на реализацију датих препорука утврдили смо сљедеће:

Реализоване препоруке:

- Агенција је инсталирала антивирусни софтвер на који има право кроз ЕСА уговор који је Министарство комуникација и транспорта БиХ потписало са Microsoftom.
- Путни трошкови су знатно рационализовани у односу на претходне године. У 2012. години нису констатована присуствовања већег броја запослених истим симпозијима, семинарима и обукама.

Препоруке у току

- Агенција је креирала Стратегију развоја и План безбједности информационих технологија, међутим исте је потребно додатно дорадити.

Нереализоване препоруке:

- Надлежне институције још увијек нису ријешиле питање статуса руководства Агенције (именовања директора и чланова Савјета Агенције).

3. Систем интерних контрола

Агенција је одговорна за креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја и усклађеност пословања са законима и правилима.

Систем интерних контрола код већине процеса у Агенцији функционише на задовољавајућем нивоу и Агенција континуирано проводи активности унапређења система интерних контрола. Додатна унапређења су потребна код информационог система (поглавље 9.) те код процеса организације и руковођења гдје су констатоване честе *ad hoc* измјене Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији. Дато нам је образложење да су постојали оправдани разлози за извршене промјене (потребе посла), међутим није нам предочен план управљања људским ресурсима и кадровска политика институције. Такође су уочене одређене слабости интерних контрола код процеса провођења интерног премјештаја запослених. Наиме, Агенција је у складу са Правилником о интерном премјештају и распоређивању запосленика у институцијама БиХ[2] извршила седам интерних премјештаја запослених на веће позиције, а у једном случају је констатовано да проведени поступак премјештаја није проведен у потпуности у складу са наведеним Правилником и важећим прописима који регулишу ову област.

Упознати смо да је крајем године од стране Управног инспектората Министарства правде БиХ извршен надзор и констатовано да процедура усвајања Правилника о унутрашњој организацији није у складу са важећим прописима који се односи на управне организације. Наиме, Законом о измјенама и допунама Закона о министарствима из 2009. године[3] дефинисано је да је Агенција самостална управна организација, иако је Законом о комуникацијама дефинисано да је Агенција независна институција. Агенција је одмах по усвајању наведених измјена Закона о

[2] Службени гласник БиХ, број 19/12

[3] Службени гласник БиХ, број 103/09

министарствима покренула поступак измјене истог, донешени су и одређени закључци Парламентарне скупштине, међутим још увијек се нису десиле промјене. С тим у вези, Управни инспекторат је наложио Агенцији да важећи Правилник о унутрашњој организацији достави надлежним институцијама (Савјету министара БиХ) на усвајање, уз претходно обезбјеђење неопходних мишљења[4].

Поред наведеног, процес именовања директора и чланова Савјета Агенције још увијек није окончан. Крајем 2012. године усвојен је Закон о измјенама и допунама Закона о комуникацијама[5] којим је измијењен поступак именовања Савјета Агенције у односу на раније процедуру, међутим до завршетка наше ревизије нису су се десиле значајније промјене. Још увијек је у току фаза именовања чланова *ad hoc* комисије за провођење поступка именовања Савјета Агенције.

Према Закону о интерној ревизији институција БиХ[6], Агенција испуњава критеријуме за успостављање властите јединице за интерну ревизију. Међутим, Одлуком Централне хармонизацијске јединице о критеријумима за успостављање јединице интерне ревизије у институцијама БиХ која је донешена у 2012. године[7] је дефинисано да се функција интерне ревизије Агенције успоставља у оквиру Министарства комуникација и транспорта БиХ.
У Кабинету генералног директора је систематизовано мјесто интерног ревизора и исто је попуњено. На наше препоруке, у току 2012. године проведена је интерна ревизија у области фактурисања по основу накнада за дозволе и државни допринос у Подручју управљања радио-фреквентним спектром. Сачињен је извјештај о налазима и дате су препоруке за отклањање уочених слабости. Руководство је дате препоруке прихватило и активности на њиховој реализацији су у току.

4. Буџет

Агенција је сачинила захтјев за буџетска средства за 2012. годину у укупном износу 7.996.827 КМ на бази 126 запослених.
Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2012. годину[8] Агенцији су одобрена средства из буџета у износу од **7.803.000 КМ** за 126 запослених, од чега за текуће издатке 5.923.000 КМ и за капиталне издатке 1.880.000 КМ. У наведени износ одобреног буџета укључена су и донаторска средства у износу 138.085 КМ (донација Европске комисије за IPA пројекат *South-East European Digital Television (SEE Digi.TV).*

Укупно извршење буџета Агенције са 31.12.2012. године износи **7.191.949 КМ** што је мање за **611.051 КМ** од одобреног буџета за 2012. годину или што представља **92 %** реализације буџета. Буџетска средства су реализована у износу 7.070.441 КМ или 92%, а донаторска у износу 121.508 КМ или 88%.
Агенција није вршила промјену структуре расхода.

Анализом извршеног буџета констатовано је да је већина издатака реализована у мањем износу у односу на претходну годину, што је резултат одређених мјера рационализације трошкова. Такође, поједини издаци су реализовани у мањем износу од одобреног буџета због каснијег усвајања Закона о буџету те каснијег провођења поступка набавки (нпр. Издаци за текуће одржавање).

[4] Рјешење Управног инспектората број УП 09-07-12-2337-3712 од 16.01.2013.год.
[5] Службени гласник БиХ, број 98/12
[6] Службени гласник БиХ, број 27/08 и 32/12
[7] Службени гласник БиХ, број 49/12
[8] Службени гласник БиХ, број 42/12

Преглед расхода буџета за 2012. годину приказан је у Табели I у прилогу Извјештаја.

- **План рада и извјештај о раду**

План и програм рада Агенције за 2012. годину обухвата активности из надлежности Агенције дефинисане Законом о комуникацијама и Одлуком Савјета министара БиХ о политици сектора телекомуникација БиХ за период 2008.-2012. година. Планом рада дефинисане су активности Агенције по секторима. План и програм рада за 2012. годину усвојио је Савјет Агенције, на сједници одржаној 14.02.2012. године. Планом рада дефинисане су основне активности и то: примјена интерконекцијског режима на тржишту фиксне телефоније и успостава интерконекцијског режима на тржишту мобилне телефоније; хармонизација БиХ регулаторног оквира из области телекомуникација са европским регулаторним оквиром и праксом; праћење стања и анализа тржишта телекомуникација у Босни и Херцеговини; стварање услова за имплементацију услуга преносивости бројева у мобилној телефонији; праћење поштивања техничких услова дозвола телеком оператера, емитера и других корисника дозвола издатих од стране Агенције; правовремено осигурање радиофреквенцијских ресурса за потребе тржишта у Босни и Херцеговини; отклањање сметњи у области кориштења фреквентних капацитета и утврђивање корективних мјера; мониторинг корисника дозвола из области емитовања; процесуирање случајева кршења услова дозвола из области емитовања.

Стратегија за борбу против корупције: Савјет министара Босне и Херцеговине усвојио је 2009. године Стратегију за борбу против корупције 2009.-2014. године и Акциони план за провођење Стратегије који подразумијевају преузимање проактивне улоге према превари и корупцији, односно израду политике и стратегије институције у спречавању корупције, јачање свијести и повећање одговорности у кориштењу јавног новца, утицај на транспарентност свих поступака, те предочавање резултата рада.
Агенција је сачинила и властити план дјеловања против корупције у складу са наведеним документима.

Стратешко планирање: Стратешко планирање институције са јасним и оперативним рјешењима и новом, адекватном политиком развоја, која би подразумијевала одређена реструктурирања постојећих капацитета и преусмјеравања на развојне пројекте и инвестиције главна је претпоставка за испуњење развојних циљева - визија, нужно провођење структуралних развојних реформи које, у коначници, воде побољшању учинковитости и квалитета рада институције.

Утврдили смо како Агенција нема стратешко планирање које би подразумијевало активирање свих капацитета на модернизацији радних капацитета и повећању дјелотворности и ефикасности.

Канцеларија за ревизију препоручује Агенцији да у наредном периоду, посвети пажњу стратешком планирању, у циљу инсталирања структуралних побољшања и мјерљивих резултата развоја, кроз планирање и изградњу инструмената за адекватан развој компетенција, развој људских ресурса, људског капитала и радних капацитета, подизање иновативности, вјештина, стварање и пласман нових резултата и компетитивних вриједности у раду као један од стратешких предуслова повећања ефикасности.

Извјештај о раду је достављен 21.01.2013. године Савјету министара БиХ, а урађен је у складу са Упутством о методологији израде Извјештаја о раду Савјета министара

БиХ[9]. Такође, Агенције је сачинила и Годишњи извјештај о раду за 2012. годину који је усвојен од Савјета Агенције 21.03.2013.године. Извјештај садржи детаљне информације о активностима у области сектора емитовања, телекомуникација, у области уређења радиофреквентног спектра, радио-мониторинга, информационо-техничке подршке и контроле поштивања дозвола. Такође, извјештај садржи информације о активностима Савјета Агенције те информације о судским споровима.
Према Извјештају већина планираних активности је реализована. Од активности које нису у потпуности реализоване најзначајније су: имплементација услуга преносивости бројева у мобилној телефонији, због кашњења телеком оператера у реализацији услуга, због чега су били санкционисани те непотпуно задовољење потреба за радиофреквенцијским ресурсима због немогућности провођења дигитализације телевизијског емитовања у Босни и Херцеговини јер још увијек Савјет министара БиХ није усвојило Акциони план дигитализације. Такође нису реализоване планиране активности из Програма рада Савјета министара БиХ које се односе на израду Измјена и допуна Прегледа повреда и одговарајућих казни које изриче Агенција и Одлуке о пружању универзалних телекомуникационих услуга у БиХ због потребе додатног усклађивања истих са актима ЕУ.
Према извјештају о раду и Изјави о одговорности за остваривање циљева институције, Агенција је већину активности и циљева реализовала са високим процентом извршења.

5. Преглед расхода буџета

Укупни расходи Агенције у 2012. години износе 7.070.441 КМ, а обухватају расходе за текуће издатке 5.213.516 КМ и расходе за капиталне издатке 1.856.925 КМ.

5.1. Текући издаци

- **Бруто плате**

Укупно остварене бруто плате и накнаде из плата износе 3.815.536 КМ. На дан 31.12.2012. године Агенција је имала укупно 122 запослена, а просјечан број запослених био је 119 . У току године запослено је 6 лица на неодређено вријеме и 6 лица на одређено вријеме од којих су два приправника, а Агенцију су напустила 3 приправника. Такође, у 2012. години Агенција је у складу са Правилником о интерном премјештају и распоређивању запосленика у институцијама БиХ извршила седам интерних премјештаја запослених на веће позиције.

Основне плате запослених се обрачунавају у складу са одредбама Закона о платама и накнадама у институцијама Босне и Херцеговине[10]. Према члану 26. став 1.е) Закона о платама, одлукама Савјета Агенције[11] утврђен је додатак на основну плату запослених по основу обављања стручних послова директно везаних за функцију регулатора. Регулаторни додатак на плату остварују сви запослени са високом стручном спремом изузев генералног директора (укупно 78 запослених), а висина додатка се креће у распону од 10% - 50%.

- **Накнаде трошкова запослених**

[9] Службени гласник БиХ, број 96/09

[10] Службени гласник БиХ, број 50/08
[11] Службени гласник БиХ, број 105/08, 87/09, 28/10, 40/10, 85/10, 17/12 и 93/12

Накнаде трошкова запослених остварене у 2012. години износе 400.616 КМ. Значајније накнаде односе се на превоз (70.957 КМ), топли оброк (164.612 КМ), регрес (33.806 КМ), помоћ у случају смрти или теже болести (14.364 КМ) те накнаде за спољне сараднике (66.000 КМ).

Накнаде за спољне сараднике обухватају накнаду исплаћену члановима Савјета Агенције у складу са Одлуком Савјета министара БиХ[12], којом је одређена висина мјесечне накнаде за предсједавајућег у износу 1.000 КМ, а за чланове Савјета у износу 900 КМ. Савјет Агенције је у 2012. години одржао укупно 7 сједница.

Агенција се приликом исплата ревидираних накнада придржавала одредби Закона о платама и накнадама у институцијама БиХ и подзаконских аката поменутог Закона.

- **Путни трошкови**

Издаци за путне трошкове су остварени у износу 285.617 КМ, од чега путни трошкови у земљи износе 35.655 КМ, а путни трошкови у иностранству 249.962 КМ. Путовања у земљи се углавном односе на мониторинг активности, сједнице Савјета Агенције те контроле корисника дозвола. Путовања у иностранство су у највећем броју случајева реализована у сврху присуствовања међународним конференцијама, симпозијумима регулаторних тијела те разним семинарима и обукама за професионално оспособљавање запослених. На путовања углавном иду директор, помоћници директора, руководиоци сектора те шефови одсјека. У односу на претходну годину ови издаци су мањи за 33 %.

- **Издаци телефонских и поштанских услуга**

Издаци телефонских и поштанских услуга остварени у 2012. години износе 136.262 КМ. Значајнији трошкови односе се на фиксне телефоне (25.423 КМ), мобилне телефоне (24.424 КМ) и трошкове интернета (40.321 КМ).

Трошкови мобилних телефона: У складу са интерном одлуком којом су уређени ови издаци, право на коришћење службених мобилних телефона је остваривало 29 запослених. Висина лимита се креће у распону од 30 КМ за возача и курира, до 350 КМ за генералног директора.
Агенција води мјесечне евиденције насталих трошкова, а у случајевима прекорачења одобрених лимита врши одбијање прекорачења на терет корисника.

- **Издаци за употребу возила**

Службена возила: Издаци везани за употребу службених возила остварени су у износу 113.990 КМ. Значајнији трошкови се односе на издатке за гориво (35.167 КМ), трошкове оправке и одржавања возила (17.801 КМ), осигурање возила (12.734 КМ) те трошкове закупа паркинг простора (43.000 КМ).
Агенција располаже са 15 службених возила. Од тога, Кабинет директора има на располагању 2 возила, Сектор мониторинга 4 возила, Сектор емитовања 1 возило, Сектор телекомуникација 1 возило, Сектор општих послова 2 возила, Регионални центар Мостар 2 возила и Регионални центар Бања Лука 3 возила. Употреба службених возила уређена је интерном Инструкцијом о поступку коришћења службених возила. Агенција посједује уредне евиденције о пређеним километрима и потрошњи горива те трошковима одржавања за свако појединачно возило. Возила се након употребе паркирају на унајмљеним паркинг мјестима.

[12] Одлука Савјета министара БиХ, број 285/10

Агенција је по препорукама ревизије да рационализује издатке за закуп паркинг простора половином године са ЈКП Рад закључила анекс уговора којим је број паркинг мјеста испред зграде сједишта Агенције која Агенција плаћа смањен са пет на три, односно закупнина са 2.500 КМ ма 1.500 КМ. Агенција, такође, плаћа закуп гаражног простора површине 60 м2 за паркинг мјерних возила, једне мобилне мониторинг станице и других возила Агенције у износу 1.500 КМ мјесечно.
Упознати смо да је Агенција у 2013. години извршила продају три возила путем лицитације.

- **Уговорене услуге**

Издаци за уговорене услуге остварени су у износу 182.587 КМ. Значајнији трошкови односе се на услуге репрезентације (25.856 КМ), услуге стручног образовања (24.933 КМ), стручне услуге (49.957 КМ), уговоре о дјелу (39.622 КМ) те остале издатке за информисање (19.259 КМ).

Услуге репрезентације: Реализовани трошкови за ове намјене у 2012. године износе 25.856 КМ, а регулисани су интерном одлуком којом је дефинисан појам интерне и екстерне репрезентације, носиоци права на трошкове репрезентације те висина мјесечних ограничења. Право на екстерну репрезентацију остварују генерални директор без ограничења, помоћници директора до 300 КМ мјесечно, те руководиоци регионалних сектора и руководилац Сектора за односе са јавношћу до 150 КМ мјесечно. Укупни трошкови екстерне репрезентације износе 17.568 КМ, а настали су приликом одржавања службених састанака са клијентима, члановима Савјета Агенције и другим институцијама и представницима регулатора. Трошкови набавке поклона и новогодишњег промотивног материјала за пословне партнере остварени су у износу 2.195 КМ. Интерна репрезентација је остварена у износу 6.093 КМ, а односи се на освјежавајућа пића која се користе на службеним састанцима унутар Агенције.

Услуге стручног образовања: Издаци за ове услуге износе 24.933 КМ, а односе се на плаћање котизација за учествовање запослених на конференцијама, међународном форуму о будућим комуникацијским технологијама, симпозијима из информационо-комуникационих технологија и осталим семинарима који се односе на надлежности Агенције итд.

Стручне услуге: Остварени издаци за стручне услуге износе 49.957 КМ и односе се на плаћања чланарина европским тијелима у којима Агенција представља нашу земљу, те остале стручне услуге неопходне за пословање Агенције.

Уговори о дјелу: Укупни нето издаци по овом основу износе 39.622 КМ. Током читаве године ангажована су 3 лица по уговорима о дјелу за послове обезбјеђења базних станица (9.000 КМ) и 4 лица за одржавање чистоће (16.800 КМ) с обзиром на то да ови послови нису систематизовани. Повремено ангажовање лица по овом основу вршено је за услуге превођења (4.440 КМ), лекторисања (4.482 КМ), услуге савјетодавне комисије у складу са Правилником о поступку рјешавања кршења услова дозвола и прописа Агенције[13] (3.900 КМ) те остале послове (1.000 КМ).

5.2. Капитални издаци

Укупни капитални издаци остварени током 2012. године износе 1.856.925 КМ. Издаци се односе на набавку опреме. Набављена је специјална мониторинг опрема (1.745.684

[13] Службени гласник БиХ, број 18/05

КМ), компјутерска опрема (48.157 КМ), софтвери (49.581 КМ), електронска опрема (7.424 КМ), уграђена опрема (4.516 КМ), опрема за пријенос података и гласа (1.300 КМ) те остала опрема (263 КМ). Износ од 75.423 КМ књижен је на опрему у припреми, а односи се на набавку компјутерске опреме и дораде рачунарске апликације за које су уговори закључени у 2012. години те извршено резервисање средстава, а испорука опреме и апликација извршена у 2013. години.

Остварени капитални издаци су у складу са намјенском структуром капиталних издатака коју је одобрило Министарство финансија и трезора БиХ.

6. Биланс стања

Укупну активу Агенције чине новчана средства на банковним рачунима (7.292.376 КМ) и благајни (359 КМ), краткорочна потраживања (1.551.801 КМ), краткорочна активна разграничења (22.400 КМ) и стална средства (10.879.899 КМ).

Краткорочна потраживања на 31.12.2012. године су исказана у износу 1.551.801 КМ. Иста обухватају потраживања за фактурисане казне (46.861 КМ), потраживања за државне доприносе за период 2001-2012 године (1.174.082 КМ, од чега се на 2012.г. односи 724.789 КМ), потраживања за накнаде по основу издатих дозвола за период 2002. - 2012. године (273.560 КМ), од чега се на 2012.г. односи 43.570 КМ), те остала потраживања (57.298 КМ).
Агенција води помоћне евиденције свих потраживања по годинама и дужницима, врсти потраживања те рочној структури. За сва потраживања након истека рока за плаћање Агенција је покренула извршни поступак наплате код Суда БиХ. Одређени износ потраживања из претходних година је у току 2012. наплаћен и углавном се односи на потраживања из 2011. и 2010.године док за потраживања из ранијих година (2002-2009.) није било наплате. Одређени износ потраживања из 2012. године је већ наплаћен у 2013. години. Анализом потраживања по основу државног доприноса констатовано је да се највећи дио потраживања односи на јавне емитере (РТВБИХ, РТВФБиХ и РТВРС) за које је установљено да се наплата дуговања најчешће реализује путем судских одлука о извршењу. Наиме, јавни емитери су код надлежних институција БиХ покренули поступак изузећа од плаћања накнада по основу државног доприноса, међутим још увијек у том погледу нема промјена.

Стална средства: Набавна вриједност сталних средства исказана на дан 31.12.2012. године износи 24.672.201 КМ, а обухвата грађевине (6.530.678 КМ), опрему (17.308.248 КМ), остала стална средства (49.039 КМ), стална средстава у облику права (708.813 КМ) и опрему у припреми (75.423 КМ). Укупна исправка вриједности износи 13.792.302 КМ. Извршен је попис сталних средстава на 31.12.2012. године којим нису утврђена значајнија одступања стварног у односу на књиговодствено стање.

Укупна пасива Агенције се односи на краткорочне текуће обавезе према добављачима и физичким лицима (52.175 КМ), обавезе према запосленима за плате и накнаде (962 КМ), краткорочна разграничења (1.592.983 КМ) те изворе средстава (10.879.986 КМ). Извршен је попис обавеза према добављачима и разграничења на 31.12.2012. године

Биланс стања на 31.12.2012. године приказан је у Табели II у прилогу Извјештаја.

7. Јавне набавке

Према презентованим подацима Агенције током 2012. године извршено је 25 поступака јавних набавки од чега су 2 отворена поступка, 16 конкурентских поступака и 7 преговарачких поступака. Укупна вриједност закључених уговора износи 2.190.357 КМ, Такође, један дио набавки у вриједности од 145.232 КМ је реализован путем директних споразума.
Укупна вриједност прегледаних поступака за које су закључени уговори износи 1.735.727 КМ.

Путем преговарачког поступка са једним понуђачем без објаве обавјештења реализоване су сљедеће набавке:

Набавка специјалне мониторинг опреме (1.458.493 КМ без ПДВ-а): Опрема је набављена од добављача Rohde & Schwarz из Аустрије као проширење набавке од 2005. године, а у оквиру реализације Пројекта изградње мреже мониторинг станица у БиХ који је Савјет Агенције усвојио у марту 2004. године, а Студију изводљивости улагања капиталних средстава у изградњи мреже мониторинг станица у БиХ усвојио је Савјет министара БиХ исте године. Реализација пројекта проширења изградње мреже мониторинг станица у БиХ планирана је за период 2010. – 2014, а завршетак пројекта као и изградња комплетне инфраструктуре према плану ће бити окончана крајем 2014. За 2011. годину планирана је надоградња система – набавка мобилне мониторинг станице за гониометрисање и мјерење радио фреквенција због све већег загушења фреквентног спектра и сложености праћења и управљања те омогућавања неометаног рада и кориштења спектра. Како иста није реализована у 2011. години због привременог финансирања набавка је извршена у 2012. години.
Проведен је преговарачки поступак са ранијим добављачем ове опреме, јер је, како стоји у образложењу, мрежа станица коју овај пројекат технички описује дио цјелине и технички је немогуће укључивати опрему од разних понуђача, због компатибилности, интеграбилности и обезбјеђења максималних капацитета и функционалности.

Услуге одржавања и сервисирања специјалне мониторинг опреме (100.000 КМ): У складу са чланом 11.став 4.а)3. Закона о јавним набавкама проведен је преговарачки поступак са добављачем Rodhe &Schwarz из Аустрије, 25.06.2012 је закључен уговор са важењем годину дана. Према изјавама одговорних лица и приложеној документацији, Rodhe&Schwarz је ексклузивни сервисер и једини може пружити услуге интеграције, поправке и одржавања опреме и уређаја које је Агенција набавила, а који је и произвођач наведене опреме.

Набавка услуга надоградње и дораде рачунарских апликација које Агенција посједује (39.671 КМ) извршена је путем преговарачког поступка са добављачима од којих је Агенција раније набавила апликације, а због права над изворним кодом.

Услуге оправке и сервисирања возила Шкода (7.000 КМ) су релизоване путем преговарачког поступка након што су поништена два претходна поступка због недовољног броја квалификованих понуда.

- **Ефикасност процеса јавних набавки**

Агенција је донијела план набавки роба и услуга за 2012. годину. Набавке су реализоване у складу са планом, а избор добављача вршила је комисија за јавне набавке која обавља и остале послове везане за процедуре јавних набавки. Поступци су покретани правовремено и углавном су проведени из првог покушаја. Разлози понављања појединих поступака углавном су се односили на недовољан број квалификованих понуда.
Установљено је да су поједини поступци набавке проведени и најповољнији добављач изабран на основу јединичне цијене, а не на основу укупне вриједности понуде (услуге

оправке и сервисирања возила гдје је једини критеријум за додјелу уговора био норма сат рада сервисера). Такође је уочено да појединим уговорима није дефинисана вриједност уговора, али је обезбјеђено праћење уговора до планираног износа и кроз интерне евиденције и Wispa програм.
Скрећемо пажњу Агенцији на ове недостатке, јер избором добављача на основу јединичне цијене норма сата рада сервисера може бити изабран скупљи добављач с обзиром да нису дефинисани сви остали битни елементи понуде.

- **Законитост процеса јавних набавки**

Агенција је процедуре набавки проводила у складу са одредбама Закона о јавним набавкама.

- **Реализација уговора о набавкама**

Агенција је успоставила систем праћења реализације уговорених набавки. Ревизијом је констатовано да је испорука роба и услуга вршена у складу са уговореним условима. О пријему робе, услуга и радова постоји вјеродостојна документација.

8. Приходи

Укупни наплаћени приходи Агенције (властити приходи, за које је законски дефинисан распоред) у 2012. години износе 10.139.081 КМ. Ради се о приходима од редовних техничких накнада за дозволе за регулисање и надзор оператера телекомуникација и емитера који се уплаћују на рачун Агенције и из којих се, према Закону о комуникацијама, ова Агенција и финансира. У односу на претходну годину, ови приходи су мањи за 320.992 КМ из разлога што су неке од накнада за дозволе одлукама Савјета Агенције у 2012. години смањене.

Поред наведених прихода, Агенција је остварила и приходе по основу државног доприноса[14] у износу 14.633.168 КМ, новчаних казни у износу 296.559 КМ те приходе од административних такси на захтјеве, молбе, жалбе, рјешења, увјерења и сл. у износу 8.688 КМ. Ови приходи представљају приходе буџета институција БиХ и уплаћују се на Јединствени рачун трезора и нису исказани у главној књизи Агенције. Агенција врши обрачун, фактурисање, евидентирање потраживања у главној књизи за ове приходе, брине о наплати, те води помоћне евиденције наплаћених прихода које усаглашава са Министарством финансија и трезора БиХ.

- **Акумулирани вишак прихода над расходима**

Агенција је сачинила обрачун вишка прихода над расходима са стањем на 31.12.2012. године и у годишњем финансијском извјештају исказала акумулирани вишак прихода над расходима у износу 5.828.580 КМ. У интерни обрачун су узети у обзир властити приходи који се уплаћују на рачун Агенције и расходи Агенције те обрачунати вишак прихода над расходима претходне године.
Иако је Одлуком о увршатавању пројекта дигитализације јавних радиотелевизијских сервиса БиХ у програм вишегодишњих капиталних улагања за период 2011-2014. године, коју је Савјет министар БиХ донио 15.09.2011.године[15], планирано да се у 2012.године из акумулираног вишка прихода и расхода Агенције обезбиједи 3.000.000 КМ, Савјет министара БиХ није у 2012. години доносио одлуку о кориштењу

[14] Одлука Савјета министара БиХ о државном доприносу за кориштење радиофреквентног спектра (Службени гласник БиХ, број 1/08)
[15] Службени гласник БиХ, број 92/11

акумулираног вишка прихода над расходима Агенције те о преносу новчаних средстава на JPT.

9. Остало

- **Донације**

Агенција је један од партнера у пројекту "SEE Digi TV" који се реализује на регионалном нивоу у току 2012. године и првој половини 2013. године, у оквиру IPA пројекта. Носилац пројекта је Агенција за пошту и електронске комуникације Републике Словеније. Циљ пројекта је хармонизација активности у регији југоисточне Европе у вези увођења услуга дигиталног земаљског емитовања.

Укупан буџет пројекта износи 103.827 EUR, а 15% укупног буџета пројекта је обавезна контрибуција учесника у пројекту, која се односи на учешће запослених у пројекту кроз њихове бруто плате у одређеним процентима у зависности од времена проведеног на пројекту.

Уговор са Европском комисијом је потписан 30.12.2011.године, а прва транша средстава је уплаћена 27.01.2012. у износу 70.602,13 EUR (138.085 КМ) на посебан девизни рачун код пословне банке који је отворен за потребе пројекта уз сагласност Министарства финансија и трезора БиХ.

Укупни расходи пројекта са 31.12.2012. године износе 121.508 КМ, а значајнији издаци се односе се на путне трошкове (34.361 КМ), набавку материјала (3.975 КМ), издатке за гориво (2.404 КМ) те уговорене услуге (79.464 КМ). У оквиру уговорених услуга највећи издаци су за стручне услуге (48.296 КМ) те издаци за ангажовање једног лица по уговору о дјелу (11.346 КМ – нето).

У децембру 2012. године од стране ванског независног ревизора извршена је верификација трошкова из уговора за период 31.12.2011.-30.11.2012.године.

- **Информациони систем**

Агенција је у складу са препорукама ревизије у протеклом периоду креирала Стратегију развоја и План безбједности информационих технологија, те у систему инсталирала антивирусни софтвер на који има право кроз ECA уговор који је Министарство комуникација и транспорта БиХ потписало са Microsoftom.
Ревизијом Стратегије развоја информационих технологија утврдили смо да је иста одобрена од директора Агенције. Наведена стратегија представља формални опис тренутног стања информационог система и опис дијела процедура кориштења појединих сервиса у информационом систему, те као таква не садржи све потребне елементе стратегије развоја. Ревидирани План безбједности је такође одобрен од директора Агенције и садржи битније елементе безбједности. Приликом креирања Плана безбједности није рађена анализа ризика. У складу са планом рада Агенција је покренула развој двије апликације како би се унаприједили процеси аутоматског прикупљања мјерења и процес издавања дозвола о сигурности електромагнетног зрачења.

Препоручујемо Агенцији да креирану Стратегију развоја информационе технологије ревидира и доради са укљученим стварним елементима стратегије (план даљег развоја, системи који ће бити имплементирани и сл.).

Нову стратегију треба ускладити са пословним циљевима и усвојити на нивоу институције.
Потребно је креирати анализу ризика информационог система Агенције, те провести одговарајуће превентивне и корективне радње за смањење ризика.
Такође препоручујемо да се имплементирају започете апликације и тиме унаприједи контрола поштовања услова дозвола као и ефикасније и сигурније функционисање система о издатим потврдама.

Услуга надоградње апликација: Агенција има три закључена уговора о набавци услуга надоградње апликација за контролу и управљање документима (OWIS), Web регистар и Web портала за управљање РФ спектром. Процедура избора добављача за дораду наведених апликација извршена је путем преговарачког поступка због права над изворним кодом.

Препоручујемо да Агенција уговори могућност и начин преузимања изворног кода за апликације у случају да добављачи из било којег разлога не буду у могућности да врше даље одржавање и надоградњу апликација.

Услуга одржавања опреме: Агенција има закључен уговор о набавци услуга одржавања рачунарске опреме (рачунари, сервери, принтери, копир апарати, факс машине и мрежна опрема) у којем је прихваћен принцип плаћања фиксно дефинисаног износа по сату одржавања. Уговором је предвиђено само одржавање хардвера.

Препоручујемо да Агенција размотри потребу уговарања услуге одржавања и администрације софтвера на серверима.

10. Кореспонденција

Агенција није у остављеном року доставила коментаре на Нацрт извјештаја о ревизији за 2012. годину, тако да овај Извјештај представља коначан извјештај без корекција у односу на Нацрт извјештаја о ревизији за 2012. годину.

Вођа тима за финансијску ревизију

Наташа Авдаловић, виши ревизор

Руководилац Одјељења за финансијску ревизију

Муневера Бафтић, виши ревизор

Чланови тима:

Енес Алић, ревизор

Ивона Козар, помоћни ревизор

Руководилац Одјељења за развој, методологију и контролу квалитета

Драгољуб Ковинчић, виши ревизор

III ПРИЛОГ

ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ И ИЗЈАВА О ОДГОВОРНОСТИМА

Изјава о одговорностима руководства

Међународни стандард врховних ревизионих институција (ISSAI 1580) предвиђа да ревизор треба да добије одговарајућу изјаву од руководства институције као доказ да руководство признаје своју одговорност за објективно приказивање финансијских извјештаја сагласно мјеродавном оквиру финансијског извјештавања, те да је одобрило финансијске извјештаје.

Руководство **Регулаторне агенције за комуникације Босне и Херцеговине** (у даљем тексту: Агенција) дужно је да обезбиједи да финансијски извјештаји за 2012. годину буду израђени у складу са Законом о финансирању институција БиХ (Службени гласник БиХ број 61/04, 49/09 и 42/12), Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ (Службени гласник БиХ број 33/07, 16/10) и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ (Протокол Министарства финансија и трезора БиХ број 01-08-02-1-644-1/12 од 20.01.2012. године). Руководство је такође обавезно да поступа у складу са Законом о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2012. годину (Службени гласник БиХ број 42/12) и пратећим упутствима, објашњењима и смјерницама које доноси Министарство финансија и трезора БиХ, као и осталим законима у Босни и Херцеговини, тако да финансијски извјештаји дају фер и истинит приказ финансијског стања Агенције.

При састављању таквих финансијских извјештаја одговорности руководства обухватају гаранције:

- да је осмишљен и да се примјењује и одржава систем интерних контрола који је релевантан за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја;
- да финансијски извјештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе;
- да финансијски извјештаји садрже све релевантне податке и анализе извршења буџета, као и податке о систему интерних контрола и реализацији препорука ревизије.
- да се у пословању примјењују важећи законски и други релевантни прописи;

Руководство је такође одговорно за чување имовине и ресурса од губитака, па тако и за предузимање одговарајућих мјера да би се спријечиле и открилe проневјере и остале незаконитости.

Датум, 04.04.2013. године

Директор

Кемал Хусеиновић

Преглед расхода буџета за 2012. годину

Регулаторна агенција за комуникације

Табела I

Опис	Одобрени буџет	Усклађивања буџета	Укупни буџет (2+3)	Извршење буџета	Индекс 5/4
1	2	3	4	5	6
1. Текући издаци	**5.784.915**	**0**	**5.784.915**	**5.213.516**	**90**
Бруто плате и накнаде	3.948.000		3.948.000	3.815.536	**97**
Накнаде трошкова запослених	462.000		462.000	400.616	**87**
Путни трошкови	390.200		390.200	285.617	**73**
Издаци телефонских и пошт.услуга	137.500		137.500	123.299	**90**
Издаци за енергију и ком. услуге	134.500		134.500	100.865	**75**
Набавка материјала	51.600		51.600	30.646	**59**
Издаци за усл. превоза и горива	53.150		53.150	45.299	**85**
Унајмљивање имовине и опреме	60.000		60.000	55.241	**92**
Издаци за текуће одржавање	233.450		233.450	109.878	**47**
Издаци за осигурање	67.215		67.215	63.932	**95**
Уговорене и друге посебе услуге	247.300		247.300	182.587	**74**
2. Капитални издаци	**1.880.000**	**0**	**1.880.000**	**1.856.925**	**99**
Набавка земљишта			0		
Набавка грађевина			0		
Набавка опреме	1.880.000		1.880.000	1.856.925	**99**
Набавка осталих сталних средстава			0		
Реконструкција и инвест.одржавање			0		
3. Текући грантови	**0**	**0**	**0**	**0**	
4. Вишегодишња капитална улагања	**0**	**0**	**0**	**0**	
Укупно (1+2+3+4)	**7.664.915**	**0**	**7.664.915**	**7.070.441**	**92**
5. Новчане донације	**138.085**	**0**	**138.085**	**121.508**	**88**
Европска комисија	138.085		138.085	121.508	**88**
Укупно (1+2+3+4+5)	**7.803.000**	**0**	**7.803.000**	**7.191.949**	**92**

Руководство је Преглед расхода буџета по економским категоријама одобрило 28.02.2013. године.

Директор:

Кемал Хусеиновић

Биланс стања на 31.12.2012. године

Регулаторна агенција за комуникације

Табела II

Опис	31.12.2011	31.12.2012.	Индекс 3/2
1	2	3	4
1.Готовина, крат.потраживања, разграничења и залихе	**5.915.419**	**8.866.936**	**150**
Новчана средства	4.184.550	7.292.735	**174**
Краткорочна потраживања	1.719.102	1.551.801	**90**
Краткорочни пласмани			
Интерни финансијски односи			
Залихе			
Краткорочна разграничења	11.767	22.400	**190**
2. Стална средства	**10.786.607**	**10.879.899**	**101**
Стална средства	22.786.773	24.672.201	**108**
Исправка вриједности	12.000.166	13.792.302	**115**
Неотписана вриједност сталних средстава	10.786.607	10.879.899	**101**
Дугорочни пласмани			
Дугорочна разграничења			
УКУПНО АКТИВА (1+2)	**16.702.026**	**19.746.835**	**118**

3. Краткорочне обавезе и разграничења	**2.130.745**	**1.646.120**	**77**
Краткорочне текуће обавезе	71.780	52.175	73
Краткорочни кредити и зајмови			
Обавезе према запосленима	373.241	962	0
Интерни финансијски односи			
Краткорочна разграничења	1.685.724	1.592.983	94
4. Дугорочне обавезе и разграничења	**0**	**0**	
Дугорочни кредити и зајмови			
Остале дугорочне обавезе			
Дугорочна разграничења			
5. Извори средстава	**10.786.693**	**10.879.986**	101
Извори средстава	10.786.693	10.879.986	101
Остали извори средстава			
Нераспоређени вишак прихода/расхода			

УКУПНО ПАСИВА (3+4+5)	**12.917.438**	**12.526.106**	**97**

Напомена: Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине, чл.8. став 4., напоменуто је да биланс стања буџетских корисника **неће бити уравнотежен** (актива једнака пасиви) због програмски успостављеног система Главне књиге, док ће биланс стања који ради Министарство финансија и трезора на нивоу буџета институција Босне и Херцеговине за текућу годину бити уравнотежен.

Руководство је Биланс стања одобрило 28.02. 2013. године.

Директор:

Кемал Хусеиновић